

לפרוח....

בחוג למיסטיקה ורוחניות

ד"ר אורי דייגין, מומחה לקבלה, פילוסופיה, היסטוריה וספרות יהודית, ולהשפעת הקבלה מוח לעולם היהודי

הנסיך של הממלכה האבודה (פרק לא מוכר בהיסטוריה יהודית), מאת ד"ר אורי דייגין

דוד הראובני, שלפי דבריו היה נסיך ושליח של מדינה יהודית מרוחקת, הגיע לאירופה בשנת 1524 על גבי ספינה שהפליגה ממצרים. הוא הציע לשליטים הנוצרים לזכות בריבונות נגד התורכים, עם ממלכתו החזקה הנמצאת אי-שם ליד הודו. בתמורה הוא ביקש תותחים, רובים וספינות כדי להעביר צבא יהודי. הראובני זכה לתמיכתם של האפיפיור, מלך פורטוגל והקיסר קרל. שנה וחצי חי כשליח רשמי בחצרו של מלך פורטוגל. הופעתו עוררה סערה בין האנוסים הפורטוגלים אשר ראו בו דמות משיחית. בסופו של דבר, זו היתה הסיבה לכשלונו משימתו בפורטוגל, ממנה גורש לבדודים בין המדינות האירופאיות, בניסיון להשלים את משימתו בדרכים אחרות.

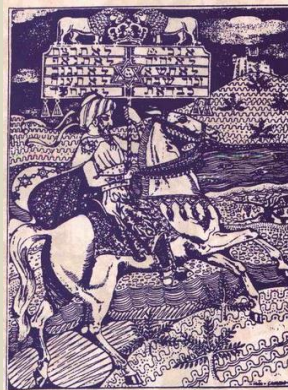
על כשלונו של דוד היה אחראי במיוחד האנוס הצעיר בשם דיגו פירש, המשורר הידוע בחצרו של המלך, אשר חזר ליהדות, המיר את שמו ל-'שלמה מולכו', ברח מפורטוגל, למד קבלה בארץ ישראל והתחיל מסע תעמולה משיחית באירופה. מולכו הכריז כי דוד הוא המשיח והוא הנביא שלו. פעילות מולכו גרמה למהומות ותסיסה בין היהודים והאנוסים ועוררה את כעס השלטונות הנוצריים.

בשנת 1532 דוד הראובני ושלמה מולכו עשו ניסיון נואש אחרון לזכות בתמיכתו של הקיסר קרל, אך נעצרו והועברו לידי האינקוויזיציה. שלמה מולכו עלה על המוקד באותה השנה, אך לגבי גורלו של דוד אין עדויות ברורות, וקיימות גרסאות שונות על נסיבות מותו.

דמותו של דוד וכתביו של שלמה מולכו השפיעו באופן ניכר על ההיסטוריה, המיסטיקה והאמנות היהודית. עד היום זהותו של הראובני נתונה במחלוקת: האם היה הרפתקן, משוגע, או הציוני הראשון? בשנת 1927 הסופר הציוני מקס ברוד פירסם את הרומן 'ראובני שר היהודים', אשר זכה להצלחה רבה.

רוצים לדעת עוד?

- ❖ קראו על ד"ר אורי דייגין באתר החוג
- ❖ **בואו ללמוד** אצל ד"ר אורי דייגין, מבוא לפילוסופיה של הדת, בשנה"ל תשע"ה. ההרשמה בעיצומה. לפרטים על תכנית הלימודים לתשע"ה **לחצו כאן**. ליצירת קשר להרשמה, **היכנסו כאן**.
- ❖ עקבו אחר **הארועים שלנו** כדי לדעת מתי תתקיים **הרצאה פתוחה לקהל (ללא תשלום)** של ד"ר אורי דייגין על פרקים לא מוכרים בהיסטוריה היהודית, על המגעים בין הקבלה לעולם הלא-יהודי, או על מיתוסים בעולם היהודי.
- ❖ קראו על **דוד הראובני** באנציקלופדיה היהודית 'דעת'
- ❖ קראו עוד על **שלמה מולכו ועל האנוסים** בוויקיפדיה
- ❖ קראו על **ההצגה בתיאטרון 'הבימה'** (מ-1940) שהתבססה על הרומן 'ראובני שר היהודים'

David Reubeni dirige-se a Almerim para se encontrar com D. João III.
 של דוד הראובני רוכב על סוס לבן לארמונו של מלך פורטוגל - איור בספר בן המאה ה-17

ההרשמה לחוג בעיצומה

ביום הפתוח (שנערך ב-6.2.13) שמחנו לארח מתעניינים, למסור מידע, ולקבל בברכה עוד סטודנטים לחוג. שלחנו אותם לדרכם עם ברכות של אהבה, סקרנות, חיובים וכוונות טובות שזרעו הסטודנטים שלנו בלב המבקרים בדוכן (וגם בעיציהם)...

חלק מהנרשמים כבר למדו איתנו בקורס המרוכז שהתקיים בחופשת הסמסטר, וחלקם מצטרפים אלינו **לסמסטר ב'** שנפתח בעוד ימים ספורים (יום א' 23/02/14).

לעוד תמונות מהיום הפתוח, **לחצו כאן**.
 תכנית הלימודים של סמס' ב' **נמצאת כאן**.
 תכנית הלימודים של תשע"ה **נמצאת כאן**.
בואו לפרוח בחוג למיסטיקה ורוחניות. אפשר **לפנות דרך האתר**, או בטלפון/מייל – **לפאת** 1800344544 או **לנטלי** 04-6927854.

הרצאתו של פרופ' משה אידל על התהוותו של המרכז הקבלי בצפת

עשרות מתושבי צפת, מרצים וסטודנטים השתתפו בהרצאתו המרתקת של פרופ' משה אידל, מגדולי חוקרי הקבלה בכל הזמנים, מרצה בחוג למיסטיקה ורוחניות במכללה האקדמית צפת, אודות התהוות המרכז הקבלי בצפת ומרכזיותה הרוחנית.

פרופ' משה אידל, ראש קתדרת מתגל לחקר הקבלה במכללה, הציג בהרצאתו את התיאוריה המקובלת לגבי הגורמים שהביאו לפריחה הרוחנית בצפת דווקא במאה ה-16 כתוצאה של גירוש יהודי ספרד. לטענתו, צפת היוותה אמנם מפלט רוחני ותרבותי למגורשי ספרד, אבל את הסיבות לפריחת הקבלה בצפת יש לאתר בהקשרים נוספים, כגון הקשר התרבותי העמוק שהתקיים בין הפעילות הרוחנית בצפת לבין המרכז האינטלקטואלי באיטליה, בה הוקמו בתי הדפוס המתקדמים ביותר של אותה תקופה. כמו כן, היצירתיות הצפתית נבעה מרצונם של מקובלי צפת להציג חלופה לקבלה הנוצרית שהתפתחה באיטליה והמתח האינטלקטואלי המפריה ששרר בין אישים מעדות שונות שגרו בעיר.

כאבי הגישה הפנומנית בחקר הקבלה, הבוחנת את המחקר הפרספקטיבי רחבה, הביא פרופ' אידל זוויות מבט שונות ונתונים שתומכים בשחזור התמונה ההיסטורית המורכבת של פריחת המרכז הרוחני בצפת במאה ה-16. בתום ההרצאה התפתח דיון מעמיק בין הקהל לפרופ' אידל בנושא הקבלה הצפתית.

גם הארוע הזה היה פתוח לקהל הרחב בחינם! החמצתם?! אוייייששש.

בפעם הבאה תבואו! וודאו שאתם [רשומים לאיגרת החוג](#) ותקבלו הודעות על ארועי החוג הפתוחים בחינם לקהל הרחב.

מאגרי מידע נגישים ברשת

הסטודנטים בחוג למיסטיקה ורוחניות צוללים לים הידע, ומציינים לעצמם (ולכם) מאגרי מידע חינוכיים של מקורות:

❖ אפשר להיכנס למערות קומראן [דרך המסך הביתי](#)

❖ מאגר (צ'כי) של ספרי קבלה ומיסטיקה יהודית, הכולל את ספר היצירה, ספרות המרכבה, ספר הרזים ועוד, [כאן](#)

❖ [ספאריה](#) היא ספרייה דיגיטלית שיתופית של טקסטים יהודיים והממשקים ביניהם, בשפת המקור ובתרגומים לאנגלית

❖ מאמרים אקדמיים על המפגש בין דת ורוחניות לבין מיגדר ולהט"ב (לסביבות/הומוסקסואלים/טראנסקסואלים/ביסקסואלים) מוגשים חנים עד סוף 2014, [מכאן](#)

❖ לספריית הדרופ-בוקס של מאיה ליור, עם כל סיכומי השיעורים, תוכלו להיות נגישים רק אחרי [שתי רשמו ללימודים](#)... ©

"אין שום דבר חוץ מסמלים" – שיחה עם מלך באדולינה

"חוקים הם עניין לא טבעי, והם מעוררים התנגדות טבעית."

"אז באדולינה היא ממלכה בלי חוקים?"

"המילה 'חוק' לא קיימת בשפה הבאדולינית. יש אמיתות

מקובלות, נכונות ליום ששי שעבר."

"והתפקיד שלך הוא רק סמלי?"

"סמלי כן. רק? אין שום דבר חוץ מסמלים: אם יש לך יותר

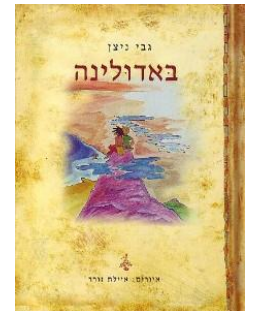
ניירות עם מספרים אתה מרגיש יותר עשיר, כן? [...]"

וכששואלים אותך מי אתה, אתה פולט צרור קבוע של אותיות

בסדר קבוע. רק סמלים, כל החיים שלך מבוססים על סמלים.

התפקיד שלי ושל מלכתי מאוד חשוב, זה התפקיד הכי חשוב

בבאדולינה. התפקיד שלי הוא לחיות כמו מלך, לשמש דוגמה ולהזכיר לכל אזרח באדולינה את הזכות להיות מלך."
[מתוך "באדולינה", מאת גבי ניצן]

➤ [גלגלו למטה להמשך האיגרת](#)

פסל מריה בכנסיית דורמציון, שם מצוי קבריה לפי המסורת (צילום: Dana Wagmann)

מעניין ברשת – חדשות וכתבות מהארץ והעולם

כיצד חשיבה חיובית ושליטה מוחית עומדות לשנות את חיינו? [קראו את הראיון](#) עם חוקר הפסיכולוגיה פרופ' מרוי מיקולינסר.

סיפור "הפסל הבוכה" של מריה בתרשיחא - השכן טען שראה דמועות שמן, בעלת הבית סיפרה שהפסל הפך לאנושי, ומאות אנשים הגיעו לראות את מריה בוכה. לכתבה המלאה [לחצו כאן](#).

הוצאת הספרים החדשה של האוניברסיטה הפתוחה: האוניברסיטה הפתוחה משיקה בימים אלה הוצאת ספרים בה יראו אור ספרי מחקר ועיון. הוצאת הספרים החדשה תפעל לצד בית ההוצאה הוותיק. [לחצו כאן](#) למידע נוסף.

איך נברא היקום יש מאין? האם אפשרית בריאה של עולם יש מאין? מה היה לפני המפץ הגדול בעקבותיו נוצר היקום? תיאוריה חדשנית שהוצגה על ידי ד"ר מאיה לינקולן וד"ר אבי וסר, מהמרכז לחקר ארגונים וניהול המשאב האנושי מתוארים [בכתבה שנמצאת כאן](#).

אולי ננאחד לכתחילה?! שנת בצורת מחברת בין כולנו, בני הדתות והעמים השונים. לאחרונה ביקש מלך מרוקו גם מהקהילות היהודיות בשטחו להתפלל לגשם. [לכתבה המלאה לחצו כאן](#).

זקני צפת עוד זוכרים את "בית בוסל" ההיסטורי, שנמצא בכניסה לעיר צפת, ועובר מתיחת פנים. המבנה ההיסטורי, שהוכר על ידי מדינת ישראל כאתר מורשת, הוא נבנה כבית חולים של המיסיון האנגלי, עבר גלגולים שונים וכיום הוא חלק מהמכללה האקדמית צפת. המבנה נמצא בימים אלה בתהליך שיפוץ ביחד עם כל הקמפוס שיבנה סביבו. על בית בוסל [ביקריפדיה](#) קראו כאן. לכתבה ב"כלכליסט" אודות השיפוץ [לחצו כאן](#).

לקראת פתיחת הקורס "עידן חדש של רוחניות פמיניסטית" (ש) ד"ר מריאנה רוח-מדבר, ראש החוג) – ערכנו לכם מקבץ של דברים מעניינים...

טקס מעניין מבית מדרשה של הרוחניות הפמיניסטית העכשווית – Goddess Puja

ד"ר מריאנה רוח-מדבר, ראש החוג למיסטיקה ורוחניות, מרצה בקורסים "עידן חדש של רוחניות פמיניסטית" ו"רפואה אלטרנטיבית ורפוי רוחני" (צילום: ירון קמינסקי)

פרק מרתק מתוך ספרם החדש של עמוס עוז ופניה עוז-זלצברגר על "היהודים ומלים" עוסקים בנשים במסורת היהודית, תחת הכותרת "נשים ומלים", והוא [זמין כאן](#).

מאגר מאמרים אקדמיים בנושאי להט"ב הזמין באינטרנט חיים – ראו בקוביה הכחולה לעיל.

'ותאמר בלבה': נשים מהמקרא בצומתי חיים הוא ספר חדש מאת החוקר חננאל מאק, על שבע עשרה נשים מן המקרא, שנסייבות חייהן הביאו אותן אל נקודת משבר והן נאלצו לקבל החלטות קשות. הצגת הדברים בספר, באופן יצירתי במיוחד, מאפשרת לבחון מחדש את ההערכה המקובלת לנשים אלה. הספר יצא לאור לאחרונה, בהוצאת ידיעות ספרים.

ד"ר הגר להב [תלמד ב-תשע"ה](#) את קורס המבוא לפמיניזם ודת. במחקרה של ד"ר להב על חילוניות מאמינות בישראל היא מדגימה כיצד האמונה שלהן תורמת רבות לאיכות חייהן הרגשיות; מספקת להן תחושות של משמעות, תכלית ויעוד, של עוצמה ונחמה, של אושר ושחרור, ושל "פרופורציות" ושקט נפשי. נספר לכם עוד... באיגרת הבאה בע"ה.

אם מעניין אתכם למה דווקא נשים עוסקות בכישוף, לנתח מזויות פמיניסטיות מסורות דתיות, לנתח תופעות רוחניות עכשויות מזויות מיגדרית, לדעת מה מיוחד בקשר שבין נשי(ם) לאלהים... באו ללמוד איתנו [בסמס' ב' בקורס](#) "עידן חדש של רוחניות פמיניסטית".

"ערפילי אבלון" במועדון הקולנוע הרוחני

מדי חודש אנחנו מזמינים אתכם להקרנת סרט רוחני ופופ-קורן, והכניסה חופשית!

ביום שני 3/3/14 בערב יוקרן הסרט "ערפילי אבלון", שיתקשר לדיון על מטריארכליות והוויכוח ההיסטוריוגרפי אודות פולחן האלה הקדום (נושאים שילמדו בקורס "עידן חדש של רוחניות פמיניסטית"). כולם מוזמנים!

פרטים נוספים על הארוע יופיעו בקרוב ב**דף הפייסבוק**, וגם ישלחו ל**למני האיגרת**.

הזמנה לפלייבק, הזמנה להיכרות...

הזמנות להיכרות עם תלמידי החוג במסגרת חוג פלייבק. מנויים יקרים, במסגרת החוג החדש שלנו קורים דברים מופלאים. הכיתה הופכת לגרעין יוצר אשר משתף ופתוח לקהילה. לפני שבוע התחלנו בסדרת מפגשי תאטרון פלייבק, בהם אנו יוצאים להרפתקה אישית ומשותפת אל המופלא. הינכם מוזמנים לחוויה ולהיכרות יחד איתנו על במת החיים.

תאטרון 'פלייבק' הינו תאטרון שבו המשתתפים מספרים סיפורים אמיתיים מחייהם ומציגים אותם. מטרת המפגשים היא להתבונן בחייו דרך סיפורים, לפגוש אנשים, לבטא את עצמינו בדרך יצירתית. במהלך המפגשים נלמד טכניקות שונות ב'לאנו', נשתף בסיפורים ונציג אותם.

הסדנה מיועדת לאנשים שאוהבים ביטוי יצירתי. אין צורך בניסיון קודם, וההשתתפות היא ללא תשלום.

מנחת הסדנה היא רינה לביא – סטודנטית בחוג. רינה הינה יוצרת עצמאית, שחקנית ומנחת קבוצות לתאטרון פלייבק.

המפגשים יתקיימו במכללה האקדמית צפת, בימי שני בערב (18:45 עד 20:30). אחת לשבועיים. תאריכי המפגשים: 24/2, 10/3, 24/3, 7/4, 28/4, 12/5, 25/5, 9/6.

לפרטים נוספים ותיאום הצטרפות, אתם מוזמנים לפנות לסטודנט שלנו, יותם אלנתן בטלפון 0525688703.

רינה לביא, שחקנית ומנחת קבוצות תיאטרון פלייבק, סטודנטית בחוג למיסטיקה ורוחניות

היררכיה של אחדות וריבוי מאת הסטודנט יותם אלנתן

לפניכם קטע מהספר "דיאלוג עם אלוהים" (מאת עידית שקד, בהוצאת רסלינג) ותוספת מאחת מהערות השוליים שבו.

בספר זה אני קורא בימים אלו, באותו הזמן שאנו לומדים בקורס המבוא לתורת הסוד היהודית. קטע זה הינו מעורר השראה עבורי. אני רואה בו סמל ברור ומהותי לערכם של הלימודים במסלול התואר שלנו עבורי. שילוב הלימודים של קבלה ופילוסופיה באקדמיה פותחים עבורי צוהר אחר וחדש לחקר האישית שלי כאדם, ולצד זאת מבססים ומעגנים תכנים מוכרים לי, בשפה מקצועית ומדויקת, אשר עושה עבורי סדר ומייצרת בהירות ודיוק.

יותם אלנתן, סטודנט בחוג למיסטיקה ורוחניות

גישתו של אבן ג'ורג' (1058-1021) מאופיינת בתפיסה קיצונית של אלוהים, השרוי מחוץ לעולם ובה בעת נוכח בו. גישה זו זכתה לכינוי "מטפיזיקה של האחד". מול האחדות האבסולוטית והטהרה של האל, אחדות שאי אפשר להגדירה או להכירה, אבן ג'ורג' בונה מערכת שרובת של שרשרת היררכית בסולם ה' יש הנברא. ההוויה ערוכה בסדר היררכי מהפשוט ו"הדק" (רוחני) עד למורכב ו"העבה" (גופני).

"המטפיזיקה של האחד" נעוצה במסורת האפלטונית ומגיעה לשיאה במסורת הנאו-פלטונית, ששגשגה בשלהי העת העתיקה ובראשית ימי הביניים. עמדה זו משמשת בסיס לשתי גישות שונות: האחת- אידאליזם, האחרת – אלוהות אימננטית, שקובעת שאלוהים אינו יכול להיות נפרד מן העולם אלא אחד עמו. ההנחה המקובלת היתה שגישות אלו אינן עולות בקנה אחד עם הכתוב בכתבי הקודש וחורגות באופן שאינו ניתן לגישור מעמדות הכנסייה ומהאמונה היהודית. "המטפיזיקה של האחד" נתפסה בתור עמדה שאינה יכולה להיות בסיס תקף לאמונה מונותאיסטית ולכן נדחתה לשוליים.

היו ברוכים בשובכם אל האחד, והיו ברוכים בצאתכם... פירוט נוסף על הגישה הזו ניתן למצוא בפרק 10 בספר "דיאלוג עם אלוהים".

מעניין, הא...?! העבירו גם לחברים שאתם אוהבים!

רוצים לקרוא גם את האיגרת הראשונה? [לחצו כאן](#)

והנה הלינקים לאיגרות הקודמות: [השנייה](#), [השלישית](#), [הרביעית](#), [החמישית](#), [השישית](#), [השביעית](#), [התשיעית](#)

אם קיבלתם את איגרת החוג מחבר/ה, ואתם רוצים לקבל את האיגרת הבאה ישירות מאיתנו, [הירשמו כאן](#)...

מזכירת החוג, נטלי רומנוסקי: 04-6927854
נציגת החוג במרכז המידע, פאתן עזי: 1-800-344-544

צרו קשר
חיברו אליו בפייסבוק

שלחו לנו פנייה בכל נושא שהוא

קראו עוד באתר החוג